

УДК 070 (477.83/.86

МОВНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПРЕСИ ГАЛИЧИНИ НАПЕРЕДОДНІ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Іван Крупський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна,
e-mail: ikrupskyi@ukr.net*

Висвітлюються особливості функціонування преси Галичини напередодні першої світової війни, акцентується увага на українських, польських та єврейських періодичних виданнях, розглядається їх роль у формуванні тогочасного інформаційного простору краю.

Ключові слова: Галичина, українські, польські, єврейські періодичні видання, особливості функціонування преси.

Дослідження мовної диференціації преси Галичини до початку першої світової війни не було досі темою окремого вивчення науковців. Хоча при цьому маємо низку публікацій, присвячених діяльності української журналістики [4, 7], праці польських пресознавців, у яких вивчалось функціонування польської періодики, [2, 10] й окремі дослідження з історії єврейської періодики [16, 20]. Однак нині є потреба з'ясувати, якою була мовна диференціація преси Галичини напередодні першої світової війни, охарактеризувати наймасовіші українські, російські та єврейські видання того часу.

Це актуально й тому, що позитивний досвід видання багатонаціональних видань того часу може стати базою для співіснування нинішніх різномовних видань в Україні, коли наша держава перебуває у пошуку найоптимальнішого вирішення мовних та національних проблем.

Зважаючи на актуальність та недостатню вивченість проблеми, автор поставив за мету висвітлити мовну диференціацію преси напередодні першої світової війни, яка видавалася на теренах Східної Галичини, побіжно окреслити її структуру, роль в тогочасних суспільно-політичних процесах.

До початку першої світової війни в Галичині сформувався потужний інформаційний простір, що був представлений цілою низкою друкованих видань, основу якого становили українськомовні і польськомовні періодичні видання, а також почасти єврейська і німецька преса та часописи, що видавалися іншими мовами. Якщо загалом до 1914 р. на теренах Австро-Угорської імперії видавалося найбільше польських часописів, – 312, 15 – єврейських і 23 газети та журнали виходили іншими мовами [10, с. 342], то після польської періодики за чисельністю домінували українські видання: загалом на західноукраїнських землях на цей час виходили 73 українські часописи [5, с. 153]. Для порівняння: у цей час на теренах Наддніпрянщини, які перебували під окупацією російської імперії, налічувалося лише 17 українських періодичних видань [17, с. 47].

Більшість українських видань виходили у Львові – 50 назв часописів [17, с. 46]. Єврейська та німецька періодика друкувалася як у Львові, Станиславі (те-

пер Івано-Франківськ. – І. К.), так і за межами Галичини, на етнічних теренах Польщі. Однак ці часописи, щоправда, незначними накладками, розповсюджувалися по цілій імперії, зокрема і в Галичині.

Поштовхом до зародження українськомовної періодики стала революція 1848 р., бо до цього часу будь-які спроби українців налагодити видання власного друкованого органу бажаних результатів не давали. Так, ще з 1832 р. О. Левицький мріяв видавати український часопис і навіть звернувся з проханням до губернатора про дозвіл на видання «Бібліотеки бесід духовних»; таку ж спробу робив М. Шашкевич ще в 1830 р., коли був семінаристом. Однак ці наміри не увінчалися успіхом. Лише 1837 р. у Будапешті побачив світ альманах «Русалка Дністровая», що був підготовлений до друку у Львові.

У 1848 р. австрійський уряд не ставив серйозних перепон в організації українського видання, бо вбачав у цьому «противагу самостійницьким змаганням поляків». Водночас після 1848 р. українці отримали й деякі свободи. Так, при сприянні Ф. Стадіона та з ініціативи українського духовенства й інтелігенції 2 травня у Львові сформувалася Головна Руська Рада (Г.Р.Р.). Це був і тимчасовий національний уряд, і перша в Галичині українська політична організація.

Через декілька тижнів після утворення Головної Руської Ради її філіали виникли у всій Східній Галичині. Однак гостро відчувалася потреба власного друкованого органу, тим паче, що Польська Рада Народова, яка діяла як антиукраїнська інституція, мала свою газету. За підготовку видання взявся член Ради А. Павенцький з однодумцями. Незабаром, 15 травня 1848 р. під назвою «Зоря Галицька. Письмо часове» вийшло перше число тижневика, що був водночас національним та політичним органом Головної Руської Ради.

Навколо «Зорі Галицької» гуртувалися українські патріоти, літератори, науковці. Серед тих, хто визначав провідну лінію видання, формував його тематику були Я. Головацький, М. Устиянович, А. Петрушевич, І. Гушалевиц, А. Могильницький, Б. Дідицький, Р. Мох, Й. Левицький, М. Лозинський, Г. Шашкевич (брат Маркіяна Шашкевича), М. Савчинський та інші. Тижневик, який розповсюджувався майже чотиритисячним накладом, відразу ж набув популярності серед галичан. У редакційному зверненні до читачів, надрукованому у першому числі газети під заголовком «Братя русини», редактор і видавець А. Павенцький, обгрунтовуючи напрям і політичну платформу видання, зазначав, що тижневик буде висвітлювати діяльність Ради й інформуватиме «про відношення руського народу до держави й до інших народів, передусім тих, які живуть у Галичині...». Редакція тижневика обіцяла неухильно стояти в обороні українства, домагатися «спокою, згоди і порядку в краї», аби «ніколи з правдою і справедливістю не минути».

Серед провідних тем, які розробляла редакція «Зорі Галицької», чітко виділялася тема консолідації нації. Наприклад, в одній з кореспонденцій, використовуючи елементи народної творчості, редакція закликала: «Родимці! Ділаймо рука в руку! З дрібних капель стікають ріки й моря! Одну галузку переломить і дитина, а кілька галузок зв'язаних не розірве і великан. Тому разом! Жертви незначні, а користь велика. Не тільки словом, але й ділом ворогам і невірним докажемо, що ми народ справді живий!».

Ревно дбала редакція про розвиток рідної мови. Так, у відозві «До молоді», статті «О язиці руським», опублікованих у середині 1848 р., зазначалося, що найголовнішою політичною проблемою є мовна проблема. Саме тому редакція різко виступила проти спроб іменувати український народ рутенцями, стверджуючи: «Наш народ називається руським». Окрім цього, часопис наголошував,

що питання про назву народу справа не філологічна, а політична. Аби покласти край дискусіям, уряд призначив термінологічну комісію. Комісія підтримала позицію «Зорі Галицької»: «Усі признали, же межи слов'янськими руський язык не єсть посліднім».

З 1850 р., після того, як редакцію з огляду на різні обставини залишив А. Павенцький, тижневик обрав новий курс – відійшовши від орієнтації на Австрію, звернув погляд на Москву. На його сторінках почали переважати нецікаві статті, позбавлені зв'язку з життям українського народу, а згодом з'явилися й виступи проти української мови, різні експерименти із впровадженням російських слів. Водночас, відчуваючи з боку уряду байдужість до інтересів українства, редакція «Зорі Галицької» поступово згортає свою діяльність, і в серпні 1855 р. часопис припинив існування.

Незабаром І. Гушалевичу вдалося організувати приватну інформаційно-політичну газету «Новини», яка виходила двічі на тиждень з 1 січня до 11 квітня 1849 р. Газета боролася за національну самостійність галичан, за утворення крайової автономії, підтримувала поділ Галичини на дві частини: західну – польську і східну – українську.

З 1849 р. у Львові під редакцією М. Устияновича почав видаватися урядовий часопис «Галичо-Руський вісник» (три рази на тиждень). І хоча значного місця у національно-визвольному русі чи державотворчому процесі він не посів, усе ж його поява засвідчувала перспективність української мови, бо часопис видавався українською мовою. А саме мовна боротьба, яку І. Франко назвав «азбучною війною», стала початком політичної диференціації суспільства, в якому визначилися три мовні течії: народної української мови; староруської та церковнослов'янської й російської літературної мови. Цією «війною» намагалися скористатися й польські діячі, які ввійшли у довіру до двору Габсбурга і розпочали боротьбу проти українства.

Унаслідок підтримки австрійським урядом поляків уся влада в Галичині була передана польським урядовцям, які відразу ж зробили польську мову на всіх теренах Галичини офіційною.

У цій ситуації частина української інтелігенції схилилася до думки, що лише підтримка Росії допоможе визволитися з-під гніту польського ярма. При цьому не хотіли навіть думати про орієнтацію на власний народ, готові були зректися своєї нації й вважати українців частиною російського народу. Так виникло москвофільство, члени якого з 1861 р. приступили у Львові до видання «руської політичної часописи» «Слово», головним редактором якої став Б. Дідицький.

Водночас до Галичини й до Львова зокрема почали масово надходити з Наддніпрянщини твори Т. Г. Шевченка. Під їх впливом молодь гуртується у товариство «Молода Русь», і для висвітлення своїх позицій, для полеміки з москвофільською пресою організовує власний друкований орган. Тому як антипод москвофільській виникає народівська преса. Першим виданням народовців стало «літературне письмо для забави і науки» – «Вечерниці». Часопис видавався з лютого 1862 р. до травня 1863 р. Спочатку редагував його Ф. Заревич, потім – син М. Шашкевича Володимир Шашкевич. Однак важкі фінансові умови не дали змоги «Вечерницям» існувати тривалий час. У № 16 редакція вмістила «Слово до земляків», в якому вона, прощаючись із читачами, закликала й надалі працювати на благо рідного народу.

Припинення видання «Вечерниць» не означало видавничого краху народовців, бо «Вечерниці» обіцяли, що їх справу продовжить часопис «Мета», який почав видаватися з вересня 1863 р. Це був літературно-політичний місячник.

Для його редагування створили гурток із 10 членів, які «сходилися і радилися, що друкувати в часописі». До складу редколегії входили К. Климкович, Д. Тячків, Т. Риваків, К. Сушкевич, Л. Лукашевич, К. Горбаль та ін.

Однак наприкінці 1864 р. через матеріальну скруту редакція змушена була тимчасово припинити випуск «Мети», який відновила лише в лютому 1865 р.

З 1 січня 1866 р. за редакцією В. Шашкевича вийшло перше число журналу «Русалка». Уже сама його назва засвідчила намагання редакції дотримуватися традицій, закладених «Руською трійцею» у «Русалці Дністровій». На жаль, через брак фінансів, протримавшись лише три місяці і видавши 12 чисел, В. Шашкевич змушений був припинити видання журналу.

Зусиллями народовців з 1865 р. у Львові налагодився випуск літературно-наукового журналу «Нива», видавцем і редактором якого став К. Горбаль. Журнал публікував твори Марка Вовчка, О. Стороженка, Ю. Федьковича... Таким чином, 20 його чисел (останнє вийшло в липні 1865 р.) зробили вагомий внесок у розвиток української літератури та журналістики.

Під впливом народовців студентська молодь вирішила за власні кошти видавати фонетичним правописом журнал «Правда», що побачив світ у квітні 1867 р. за редакцією Л. Лукашевича.

З кінця 70-х років XIX ст. в Австрії розпочалася реакція, що позначилося й на українському житті Львова: народовці змушені були зрестися своїх поглядів, в усьому почав панувати консерватизм. «Правда» втрачала суспільне значення і 1880 р. припинила існування.

Щоб протидіяти русофілам і не дати згаснути іскрі національного духу, громадський діяч Ю. Романчук звертається до селянства з проханням посприяти у виданні газети, яка б захищала їхні інтереси. Так у Львові з 1 жовтня 1879 р. за редакцією М. Желіховського виходить газета «Батьківщина», що висуває гасло єдності українського народу.

Водночас у громадському житті міста давно визрівала думка про видання народного політичного часопису. Організаційну роботу, спрямовану на підготовку часопису, провів В. Барвінський. За його ініціативою була скликана нарада, присвячена підготовці нового видання. Вирішили, що фінансуватиме часопис громада. Назвали його «Ділом», заперечуючи самою назвою московське «Слово», мовляв, не словом, а ділом – до ліпшого в народі.

Перше число «Діла» вийшло у Львові 14 січня 1880 р. Підписав його редактор М. Желіховський. Але найбільшу організаційно-видавничу і редакторську роботу фактично вів В. Барвінський. Саме цей часопис став провідним органом української національно-патріотичної журналістики і був ним аж до 1939 р.

Помітне місце у формуванні національного світогляду молоді відіграли місячник «Громадський друг», літературно-політичні збірники «Дзвін», «Молот», часопис «Світ». І хоча деякі з цих видань стояли на позиціях соціалізму, але не оминали і проблем національного життя.

Загалом саме завдяки пресі громадсько-політичне життя українців у Львові й усій Австрійсько-Угорській імперії різко пожвавилось, з'явилися різні товариства, спілки, утворилися нові організації. Однак цей розвиток був перерваний Першою світовою війною, яка принесла львів'янам, як і всьому українському народові, незмірні втрати, горе, але водночас і надію на здобуття волі.

Водночас і поляки намагалися найповніше заволодіти інформаційним простором краю, для чого практикували різні способи. Так, газета «Słowo Polskie», що започаткувала свою історію в 1897 р., нерідко виходила більш як 20-тисячним накладом, видавалася щодня двома випусками: денним і вечірнім.

«Gazeta Poranna», що іменувала себе «незалежним ілюстрованим інформаційним щоденником» і яка мала не меншу історію, також видавалася щодня двома випусками, причому під різною назвою: о 6 год. ранку читачі отримували «Gazetu Porannu», а після 14 год. «Gazetu Wieczornu», сумарний наклад яких доходив до 18 тис. прим.

Незважаючи на дві різні назви, це була одна і ця ж газета, над випуском якої працював один і той самий редакційний колектив. До речі, ці газети мали додатки. Особливо кваліфіковано вівся додаток до «Gazety Lwowskiej», наклад якої перевищував 2500 прим. Мав додаток й «Przewodnik Naukowy i Literacki». З додатками, зрештою, видавалася більшість польських часописів, особливо тих, які мали великі наклади.

Напередодні Першої світової війни польська преса була також добре структурована, відзначалася розгалуженою диференціацією. Зокрема, поширювалася періодика різних тогочасних політичних партій: преса польської консервативної, народно-демократичної та соціалістичної партій релігійно-католицька преса, наукова та мистецька періодика, розвивалася сатирична й педагогічна журналістика, багатотиражними були видання для молоді, дитячі часописи, господарсько-фахові та спортивно-туристичні видання тощо.

Інформаційне поле Галичини доповнювали й австрійські часописи, які видавалися головно у Відні й поширювалися на теренах Галичини, як, наприклад, австрійська газета «Die Zeit», з якою свого часу активно співпрацював І. Франко.

Незважаючи на те, що на теренах Галичини віддавна проживали євреї: у 1387 р., наприклад, у Львові вже була Гебрейська вулиця [1, с. 16], налагодити видання своєї преси євреї не могли. Лише після відміни цензури 1848 р. у Львові за редакцією А. Мора почала виходити перша політична тижнева газета мовою ідиш «Лембергер Юдіше Цайтунг» («Львівська єврейська газета»), що видавалася неповних два роки. З'явилися у той час і періодичні видання староеврейською мовою – «Хе-халуц» І. Шорра, «Озар Нахмар» Н. Блюменфільда, «Єврейський народний листок» (1867 р. з додатком староеврейською мовою «Ха Когелет»). Однак вони проіснували лише кілька місяців.

У 1867 р., після того, як Галичина отримала автономію, у Львові з'явилися перші числа газет «Zgoda» (1877), що видавалася під опікою Товариства «Zwiastun Pojednania», і «Ojczyzna» (1881). Ці видання вели асиміляторську політику, не відстоювали національних прагнень євреїв, захищали інтереси панівної польської нації. Про це, зрештою, свідчить навіть мова цих часописів: видавалися вони не єврейською, а польською мовою.

Зрештою, такі асиміляційні процеси спостерігалися віддавна: вже в 1880-х рр., згідно з переписом 1900 р., кожен зі ста євреїв в Галичині своєю розмовною мовою називав німецьку (17,6%), польську (76,6%), українську (русинську) (5,0%) чи інші мови (1,3%) [9, с. 43]. Тому зрозуміло, чому відомі єврейські письменники Галичини писали німецькою чи польською мовами: Ю. Тувім, Б. Шульц, Карл Еміля Француз...

Очевидно, що такі єврейські видання польською мовою все ж не мали належної читацької аудиторії, не користувалися популярністю серед євреїв й тому вік їх був недовгим: у 1887 р. припинився випуск газети «Zgoda», 1891 р. завершила свою історію й газета «Ojczyzna».

Згодом лінію цих часописів продовжив інший єврейський польськомовний часопис «Jedność» (1907-1912). Однак до початку світової війни у Львові видавався єдиний єврейський часопис, також польською мовою, який продовжив політичну лінію своїх попередників – «Zjednoczenie» (1912-1918).

Щоправда, були й часописи, як наприклад, «Przyszłość» (1892-1898), «Wschód» (1900-1912), молодіжний щомісячник «Moriah», що виходили з 1903 р., видавалися польською мовою, але пропагували ідеологію сїонїзму. У 1904 р. починає виходити щоденна львівська газета мовою їдиш «Tagblat», що сповїдувала таку ж саму політичну орієнтацію [8, с. 54].

У 1875 р. засновник першого єврейського професійного театру А. Голдфаден прибув до Львова і приступив до видання гумористичної газети «Ісроелик», але його видання не сприйняли місцеві ортодокси і хасиди й через вісім місяців видання припинило свій вихід.

1 вересня 1893 р. у Львові побачив світ двотижневик «Праця», що видавався їдиш і був друкованим органом соціал-демократичної партії Галичини. Через три роки видання часопису припинилося, однак інформаційний простір львівських євреїв формували й інші видання, що видавалися здебільшого їдиш або староеврейською мовою. Загалом же частка єврейських видань у тогочасному інформаційному просторі Львова була незначною: домінувала польська преса.

Деякі єврейські часописи видавалися в Станиславі, причому редакція їх знаходилася у Львові, а адміністрація в Станиславі, де й друкувався наклад цих видань, як, наприклад, молодіжний двомісячник «Nasze Hasło». Серед єврейських часописів, які, за нинішніми мірками мали статус вузько регіональних, бо практично не розповсюджувалися за межами міста, в якому видавалися, були Станіславські єврейські часописи «Hajardejn», «Gazeta Stanisławowska» та ін. [16, с. 23], але жоден з них також не дожив до 1914 р.

Тобто, незважаючи на помітне місце, яке займали євреї в структурі населення Галичини, до 1914 р. їхня преса тут не стала масовою.

Однак галицькі євреї були засновниками багатьох друкарень, і в цих друкарнях мали відповідні шрифти для видання друків й українською мовою: друкарня І. Айхельбергера у Львові (1910-1923), В. Бравнера у Коломиї (1905–1923) та ін. А видавниче підприємство єврейського філантропа Якова Оренштайна, відкрите у 1903 р., через 12 років монополїзувало книжковий ринок Галичини й видало понад 120 томів творів української і зарубїжної літератури [9, с. 62].

Загалом, за нашими підрахунками, на початок 1914 р. польська й українська преса займала в інформаційному полі Галичини більше 95 % усієї газетно-журнальної продукції. Зрозумїло, що саме їх видання й визначали не лише пресову, а загальнополїтичну культуру краю.

Перша світова війна, полум'я якої почало розгорятися в Європі з 1 серпня 1914 р. і до якої було втягнуто 48 із 59 держав світу [6, с. 213] та мобілізовано більш як 73,5 млн осіб [11, с. 127], змінила ситуацію в інформаційному полі Галичини.

В умов зростаючої небезпеки уряд Австрії оголосив в державі воєнний стан. Обмежене пересування, посилення цензури й нагнітання панїки серед жителів краю негативно позначилося на діяльності преси: газети почали виходити із запізненням, деякі закрилися. При цьому до польської преси влада ставилася значно лояльнїше, ніж до українського друкованого слова. Тому польські часописи, на відміну від українських, суттєво не потерпіли від запровадження воєнного стану [21, с. 203].

2 вересня 1914 р. австрійські війська змушені були залишити Львів, а на другий день, окупувавши частину Східної Галичини, російська армія увїйшла до столиці Галичини – міста Львова. З цього часу майже всі українські видання припинили свій вихід, а польські часописи суттєво зменшили наклади своїх видань, деякі з них закрилися [22, с. 107].

Євреї Галичини змушені були припинити всю газетно-журнальну діяльність [16, с. 17]. Це пов'язано з тим, що єврейські журналісти і редактори, аби уникнути погромів з боку російського війська, масово емігрували з Галичини як у глибину Польщі, так і за її межі. Той, хто не встиг емігрувати, відчув на собі весь тягар антисемітської політики з боку тимчасової російської адміністрації: за її наказом всі євреї, які до цього часу працювали в державних установах, були звільнені й замінені росіянами чи поляками, єврейські громадські структури були зруйновані. Під приводом труднощів здійснення цензурного нагляду уряд заборонив випуск усіх періодичних видань і навіть приватне листування єврейською мовою [20, с. 93].

Звісно, нерідко часописи Галичини вели між собою дискусію з тих чи інших питань, зокрема й мовних. На жаль, ця мовна боротьба не завжди велася толерантно, однак саме мовна різноманітність преси й формувала національний інформаційний простір Галичини до початку Першої світової війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Bałaban M. Dzielnica żydowska, jej dzieje i zabytki / Majer Bałaban – Lwów, 1909. – 126 с.
2. Vober A. Historia drukarń we Lwowie / A. Vober. – Warszawa, 1926. – 102 с. 3.
3. В справі відбудови нашого життя” // Українське слово. – 1915. – 31 жовт.;
4. Животко А. Історія української преси / Аркадій Животко. – К.: Науково-видавничий центр „Наша культура і наука. 1999. – 368 с.
5. Ігнатієнко В. Бібліографія української преси. 1816-1916 / Ігнатієнко В. – Харків-Київ: Український науково-дослідний інститут книгознавства, 1930. – 286 с.
6. Історія України: кол. авторів / Керівник авт. кол. Ю. Зайцев. – Львів: Світ, 1996. – 488 с.
7. Крупський І. Національно-патріотична журналістика України (Друга половина XIX – I чверть XX ст.) / Крупський І. В. – Львів: Світ, 1995. – 184 с.
8. Лентоха Б. „СНВІЛА” – газета львівських євреїв / Барбара Лентоха // І: Незалежний культурологічний часопис. – Львів, 2008. – № 51. – С. 52 – 58.
9. Монолатій І. Галицькі євреї в австрійський період (1772-1918 рр.) / Іван Монолатій // І: Незалежний культурологічний часопис. – Львів, 2008. – № 51. – С. 59 – 67.
10. Myśliński J. Zarys historii prasy polskiej. Prasa Galicji w dobie autonomicznej 1867 – 1918. – Zeszyt 6. / Jerzy Myśliński. – Warszawa, 1998/ – 124 с.
11. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А. Слюсаренко, В. Гусєв, В. Литвин та ін. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
12. Паньківський К. Східна Галичина (Галицька Україна) на початку великої Європейської війни 1914 р. // Наше минуле. – 1918. – № 1. – С. 58 -62.
13. Петрович І. Галичина під час російської окупації: серпень 1914 – червень 1915 р. /І. Петрович. – Львів, 1915. – 106 с.
14. Рудницький М. Письменники зблизка / М. Рудницький. – Львів: Каменяр, 1958. – 122 с.
15. Свенціцький І. Михайло Павлик // Наше минуле. – 1918. – № 1. – С. 38-44.
16. Strein L. Dzieje prasy żydowskiej w Stanisławowie / Leon Strein. – Stanisławów, 1935. – 50 с.
17. Тернопільський Ю. Українська преса з перспективи 150-ліття / Юрій Л. Тернопільський – Джерзі Сіті: Вид-во М. П. Коць, 1974. – 176 с.

18. Українські часописи Львова 1848 – 1939 рр.: Історико-бібліографічне дослідження: у 3-х т. – Т. 2. 1901-1919. – Львів: Світ, 2002. – 692 с.
19. Федорців Ф. По освободженню Львова // Шляхи. – 1915. – № 1. – С. 132–138.
20. Хитерер В. К истории еврейского населения Галиции и Буковины накануне и в годы Первой мировой войны / Хитерер В. // Євреї в Україні: історія, культура, традиції. – К.: НАН України. Інститут національних відносин і політології, 1997. – С. 90-100.
21. Шаповал Ю. «Діло» (1880-1939 рр.): поступ української суспільної думки. – Львів, ЛНУ ім. І. Франка, 1999. – 384 с.
22. Jarowiecki J. Prasa Lwowska w latach 1864-1918 / Jerzy Jarowiecki. – Krakow: Akademia Pedagogiczna, 2002. – 555 с.

DIFFERENTIATION BY LANGUAGES OF GALICIA PRESS BEFORE WORLD WAR

Ivan Krupsky

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79049, Lviv, Ukraine
e-mail: ikrupsky@ukr.net*

Peculiarities of the press in Galicia before World War I are highlighted. Attention focuses on the Ukrainian, Polish and Jewish periodicals, and their role in shaping of contemporary information space of the region is considered.

Key words: Galicia, Ukrainian, Polish, Jewish periodicals, peculiarities of the press functioning.

ЯЗЫКОВАЯ ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ПЕЧАТИ ГАЛИЧИНЫ НАКАНУНЕ ПЕРВОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ

Иван Крупский

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львов, Украина,
e-mail: ikrupsky@ukr.net*

Освещаются особенности функционирования прессы Галичины накануне первой мировой войны, акцентируется внимание на украинских, польских и еврейских периодических изданиях, рассматривается их роль в формировании информационного пространства края.

Ключевые слова: Галичина, украинские, польские, еврейские периодические издания, особенности функционирования печати.